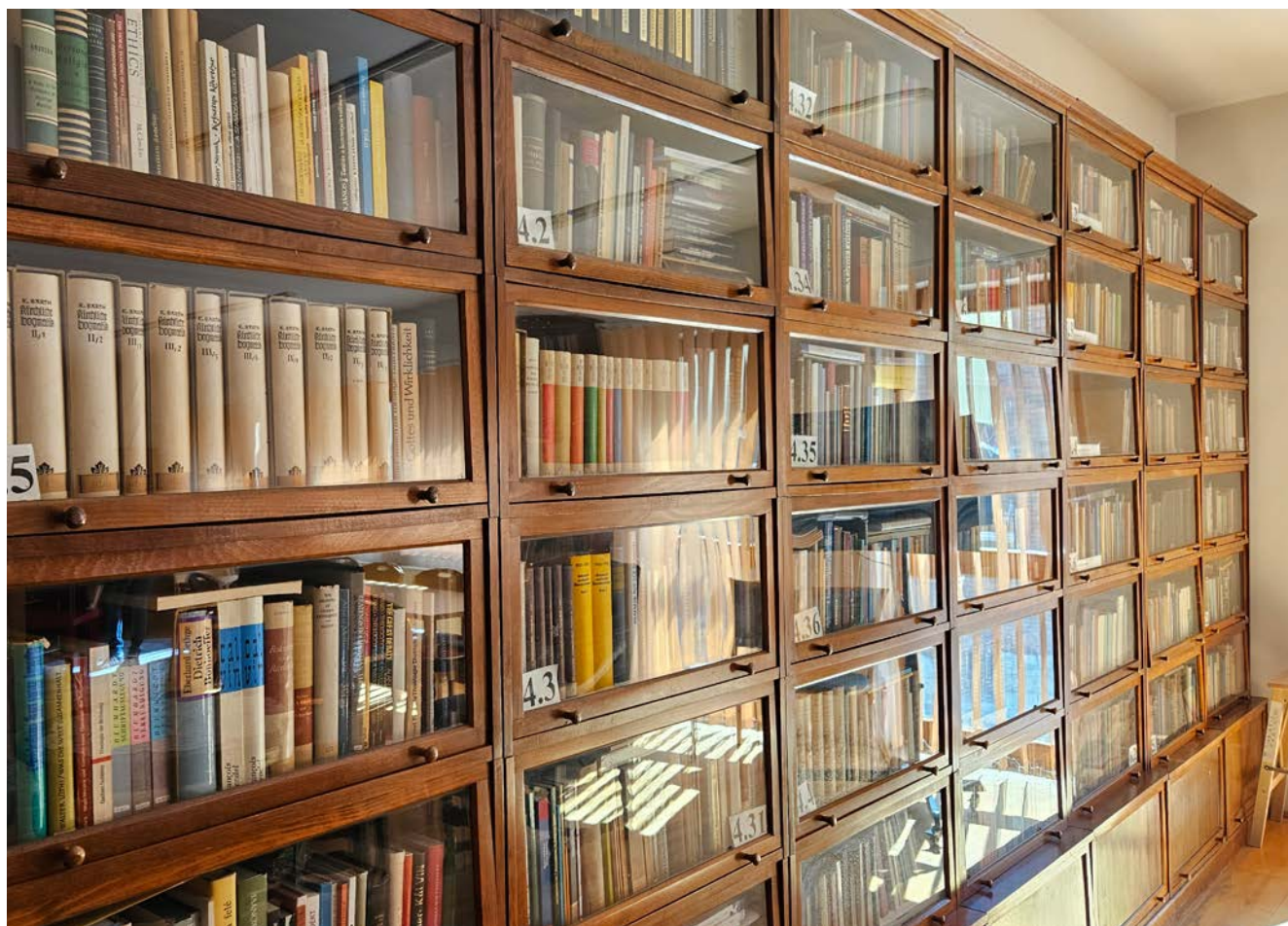

A Magyarországi Metodista Egyház Lelkészkönyvtára

A metodista egyház más protestáns szabadegyházakhoz hasonlóan a 19. század végén, a vallásszabadság 1895-ös törvénybe iktatása után kezdte meg magyarországi működését. A metodisták híre egy Amerikából küldött német nyelvű lapból, a Christliche Apologete című újságból jutott el a bácskai németekhez.

Az első közösségek az 1900-as évek elején jöttek létre a Délvidéken, 1905-ben pedig Budapesten. A metodista tanítás a megtérésre, a gyakorlati életszentségre helyezte a hangsúlyt, amiben nagy szerepet szántak a rendszeres közösségi alkalmaknak (kiscsoportok, imaórák, istentiszteletek, evangelizációs alkalmak). Kezdetől fontosnak tartották a társadalom szociális bajainak orvoslását is (az alkoholizmus elleni harcot, árvagondozást), és az első világháború után az intéz-

ményes diakónia alapjait is lefektették a németországi belmisszió mintájára. Az első lelkészek Németországból érkeztek, németül prédikáltak a többnyire német nyelvű gyülekezeteknek. Idővel a helyi közösségekből is jelentkeztek egyházi szolgálatra, magyar nyelvű gyülekezetek is alakultak, de a lelkészképzés a második világháború végéig a frankfurti metodista teológiai szemináriumban folyt. (Hasonlóképpen a diakonissza-képzés is a zürichi és frankfurti diakonissza egyletek égisze alatt történt.) A külföldön töltött évek alatt a magyarországi teológusok kapcsolatba kerültek az európai metodista misszió szereplőivel, megismertek a kor teológiai és kegyességi irányzataival, és egy szolid elméleti tudással felvértezve tértek haza és álltak itt szolgálatba.

A metodista lelkészképzés magyarországi megindítása (a balkáni országok felé irányuló ambíciókkal) a két világháború között nem sikerült, és a növekvő misszió és a kiterjedt diakóniai szolgálat mellett elmélyült teológiai munkát sem végeztek itthon a metodista lelkészek. A könyveknek és az olvasásnak azonban kezdettől kitüntetett szerep jutott a metodista mozgalomban, amiben az alapítók, Charles és John Wesley családjában élő puritán hagyományok hatását fedezhetjük fel. Bár John Wesley szeretett úgy utalni magára, mint aki „egy könyv embere” (homo unius libri), tudjuk, hogy az oxfordi Christ Church diákjaként, majd a Lincoln College oktatójaként eltöltött évei során óriási műveltségre tett szert, és kora egyik legképzettebb teológusa lett. A hozzá csatlakozó lelkészeknek is előírta, hogy a nap egy jelentős részét olvasással töltsék. „Töltsd az egész reggelt, vagy a nap huszonnégy órájából legalább ötöt a leghasznosabb könyvek olvasásával, és tedd ezt rendszeresen és állandóan!

... De nincs kedvem az olvasásához. – mondd. Akkor szerezz kedvet az olvasás által vagy térj vissza előző foglalkozásodhoz.” És hogy a hasznos és a keresztyén életszentségben való növekedést elősegítő könyvek mindenkihez eljussanak, Keresztyén Könyvtár néven olcsó könyvek kiadásába kezdett. Az ötven kötetből álló sorozat gyakorlati teológiai írásokból válogatott kivonatokat és összefoglalásokat tartalmazott az ókeresztyén egyházatyáktól kezdve a 18. századi kortárs angol teológiai munkáikig, és számos traktátust Wesley maga írt.

Az önképzés és olvasás fontosságát elismerve a metodista egyház Évi Konferenciája 1925-ben határozta el, hogy könyvtárat alapít prédikátorai számára. Az elnöklő püspök, Edgar Blake 50 dolláros adományt tett az új vállalkozás javára, és elfogadták az indítványt, hogy minden lelkész egy könyvvel vagy egy könyv árával járuljon hozzá a könyvtár gyarapodásához. A gyűjtemény ennek következtében különösebb terv nélkül, spontán bővült. Az első kötetek a két világháború közötti német nyelvű protestáns teológiai irodalomból (Karl Barth, Adolf Schlatter, Karl Heim, Emil Brunner és mások műveiből) kerültek ki, és szép számmal akadnak köztük német nyelvű lelki olvasmányok is.

Az 1960-as évektől kezdődően a lelkészek külföldi útjairól igyekeztek a legújabb teológiai munkákat is haza hozni. A gyűjtemény értékes részét képezik a szocializmus éveiben a Szabadegyházak Lelkészképző Intézete számára készített gépelt jegyzetek, amelyek egy olyan kor teológiai tudásának lenyomatai, amikor az egyházi könyvkiadás lehetőségei meglehetősen korlátozottak voltak, a nemzetközi teológiai viták, új irányzatok csak megkésve értek el Magyarországra.

Történeti szempontból hasonlóan érdekesek azok a házi sokszorítással készült fordítások, amelyek a korban népszerű, de Magyarországon nem elérhető angolszász keresztyén könyvek alapján készültek.

A Kiscelli utcai egyházközpontban található, mintegy ötezer kötetből álló könyvtár kiegészül egy levéltárral, amely 1900-tól tartalmaz iratokat. A metodista gyűjteményt jelenleg önkéntesek gondozzák. A levéltári iratanyag már most is rendszerezve, kutatható állapotban az érdeklődő kutatók rendelkezésére áll. A könyveink rendszerezetten kerültek fel a polcokra, de a katalógizálás még előttünk álló feladat. Szándékunk, hogy a gyűjteményt a jövőben tervszerűen és tudatosan tovább gyarapítsuk, rendezzük, és elérhetővé tesszük a szélesebb egyházi közönség számára. Célunk elsősorban a metodista teológiához, egyház-történethez kapcsolódó legfrissebb munkák gyűjtése, hogy Magyarországon is elérhetővé tegyük az angolszász területeken jól ismert, a neoprotestáns egyházak között jelentős helyet elfoglaló metodista felekezetre vonatkozó szakirodalmat. Emellett kézikönyvtárként továbbra is gyűjtünk minden olyan magyar nyelven megjelent teológiai témájú írást, kézikönyvet, szótárt, amely hasznos lehet a lelkészek és teológusok számára.

DR. LAKATOS JUDIT

Magyarországi Metodista Egyház
Könyvtára